

Gminny wielki brat patrzy

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE | Nagrania z ulicznych kamer mogą być przetwarzane wyłącznie przez upoważnione do tego podmioty: straż gminną lub policję

MICHAŁ CYRANKIEWICZ

Monitoring w gminach jest coraz powszechniejszy. Uliczne kamery śledzą nie tylko ruch samochodowy, ale także przechodniów. Argument za ich instalowaniem jest jeden: poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. Dbające o nich samorządy idą coraz dalej, montując – obok kamer – także mikrofony.

Podstawa prawna

Każdy, kto zechce znaleźć wyraźną podstawę prawną upoważniającą gminy do instalowania kamer wideonadзору, przeżyje rozczarowanie. Materi-rii tej nie reguluje żaden szczegól-ny akt prawny, mimo że kamery na naszych ulicach są obecne od prawie 15 lat.

W polskim porządku prawnym istnieją przepisy brzo-owe, które zezwalają na stosowanie monitoringu, w tym na jednoczesne nagrywanie obrazu i dźwięku – mówi Małgo-rzata Kałużyńska-Jasak, rzecznik prasowy GŁODO. – Brakuje natomiast regulacji, która okre-ślałaby ogólne zasady i warunki dopuszczalności stosowania monitoringu, wskazywała pod-mioty (osoby), które mogłyby wykorzystywać takie systemy,

czy określała cele, w jakich nadzór jest stosowany. Nie ma również przepisów, które okre-ślałyby m.in. czas przechowy-wania nagrań z takiego moni-toringu czy prawa osób, które monitoringiem mogą zostać objęte. Takie szczególne re-gulacje funkcjonują np. w Szwecji, Niemczech czy Hiszpanii.

Zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Admi-nistracji wystarczającą podsta-wą prawną do stosowania wideonadзору przez gminy są przepisy ustawy o samorząd-zie gminnym, w szczególno-ści te, które nakładają na gmi-ny obowiązek utrzymania por-ządku publicznego i zapew-nienia bezpieczeństwa oby-wateli. Ministerstwo wskazuje także na przepisy ustawy o strażach gminnych (miej-skich) oraz ustawy o policji, które przyznają tym służbom uprawnienia do stosowania monitoringu.

Co wolno funkcjonariuszom

Żaden przepis ustawy o sa-morządzie gminnym nie upo-ważnia jego władz do instalo-wania czy korzystania z moni-toringu wizyjnego w celu wyko-nywania jego zadań czy kom-pletacji.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 usta-wy o strażach gminnych straż przysługuje prawo do obserwo-wania i rejestrowania przy za-stosowaniu środków technicz-nych obrazu zdarzeń w miej-scach publicznych. Straże mo-gą stosować monitoring, gdy jest to niezbędne do wykony-wania zadań ustawowych (np. ochrona obiektów komun-alnych). A także w celu utrwa-le-nia dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia; przeciwdziałania przypadkom naruszania spokoju i porządku w miejscach publicznych; ochrony urządzeń użyteczno-ści publicznej.

Uwaga! Teren monitorowany

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 5a ustawy o policji jest ona uprawniona do stoso-wania monitoringu w miej-scach publicznych. Ponadto podczas wykonywania czyn-ności operacyjno-rozpoznaw-czych i administracyjno-po-rządkowych podejmowanych na podstawie ustawy może re-jestrować nie tylko obraz, ale i dźwięk.

Z powyższego wynika za-tem, że aby gminny monitoring funkcjonował zgodnie z prze-pisami, samorząd po jego zain-stalowaniu powinien cały sys-

OPINIA

Wojciech R. Wiewiórowski

generalny inspektor
ochrony danych osobowych

DLA „RZ”

Zgodnie z opinią Grupy Roboczej Artykułu 29 (europejskiego niezależnego organu ds. ochrony danych osobowych i prywatności) przy postępowaniu się wideonadзором należy respektować zasadę proporcjonalności. Oznacza ona, że wszystkie urządzenia służące do takiego nadzoru muszą być stosowane wyłącznie jako środki pomocnicze, gdy inne środki prewencyjne czy ochrony, niewymagające pozyskiwania obrazu, okazały się niewystarczające lub niemożliwe do zastosowania. Organy odpowiedzialne za gromadzenie i przechowywanie zapisów z kamer muszą się stosować wprost do przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, co może być trudne. Nie zawsze bowiem wiadomo, jak poprawnie stosować przepisy dotyczące zabezpieczeń uprawnień administratora czy osób, których dane dotyczą. Dlatego monitoring wymaga uregulowania w odrębnej ustawie.

tem przekazać do użytkowania albo policji, albo straży miej-skiej (gminnej).

– Decyzja miasta (gminy) o monitorowaniu obszaru miasta musi się łączyć z pra-wami obywatelskimi wynika-jącymi z art. 47 konstytucji – wyjaśnia Małgorzata Woź-niak, rzecznik prasowy MSWiA. – Każdy ma bowiem prawo do ochrony prawnej ży-cia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim sys-

ciu osobistym. Dlatego też gminy o zainstalowanym moni-toringu powinny zawiada-miać, umieszczając znaki in-formujące, że dany fragment miasta znajduje się pod nad-zorem kamer.

Nagrania powinny być od-powiednio zabezpieczone, tak aby osoby nieuprawnione nie miały do nich dostępu. ■

@ masz pytanie, wyślij e-mail do autora
m.cyrankiewicz@rp.pl